

**Da se mi stvari zgodijo,
Lahko načrtno posredujem,
Da jih sam povzročim.
Res, začeti moram pri sebi;
Vendar ne smem končati pri sebi:
Resnica se začne z dvema. (Walter Tubbs)**

Otroci, katerih starša se razumeta in ljubita, so srečni tudi zato, ker uživajo v sreči dveh, zanje najpomembnejših bitij na svetu. Če ljubezen ugasne in partnerstvo pride na razpotje, kot roditelja oba potrebujeta veliko moči in modrosti, da ohranita stike na takšni spoštljivi (celo prijateljski) ravni, da bi otroci ob ločitvi čim manj trpeli. Žal pa sta pogosto žrtev lastnega čustvovanja, bolečin in zamer, ki ju zapeljejo v napačno smer, ko presojata vedenje drug drugega in se nanj povsem napačno odzivata. Otroci dobijo sporočilo o njihovi medsebojni oddaljenosti, znotraj katere ni več varnosti, in se zato razcepijo tudi sami v sebi. Prevzame jih strah, da bodo izgubili še drugega od staršev, krivijo se, ker je eden od njih odšel, ali pa padejo v žalost, razvijejo različne oblike neprilagojenega vedenja in so naenkrat neuspešni v šoli.

V obeh primerih – pri mami, ki ostane z otroki, in pri očetu, ki jih zapusti – je veliko trpljenja in žalosti, globoke posledice in bolečino pa trpijo predvsem otroci. In resnica o vzrokih za nastale razmere seveda ni ena sama. Zrelo ravnanje vključuje polno odgovornost obeh staršev in nadaljevanje izvajanja starševskih nalog – v novih okoliščinah, ko je partnerstvo ugasnilo!

Po razvezi partnerja velikokrat zamrzneta možnost kulturnega pogovora in rednih medsebojnih stikov, potrebnih zaradi izmenjave podatkov o otrocih in usklajevanja vzgojnih prijemov. Ugasnejo tudi očetovi odnosi z otroki – ali jih odklanjajo oni sami ali pa jih v tem zavestno (velikokrat pa tudi nezavedno) s svojim vedenjem in neposrednim okrivljanjem očeta za težave, ki jih tarejo, usmeri v takšno vedenje mama. In vendar prav na mamo pade breme, ker otroci večinoma ostanejo z njo, da spodbuja gradnjo mostu do očeta, in vsak dan naleti na probleme z razlago, zakaj so ostali sami. Ker pa ima tudi sama s seboj veliko opravka ter je zaskrbljena za preživetje in novo organiziranje družinskega življenja, je njeno breme kar težko. Ko stiki stečejo, lahko ponovno nastopijo težave, če se otrok znajde razklan med sistemoma, katerih oblikovalca imata velikokrat še naprej težave drug zaradi drugega – zato je treba dajati otroku podporo z obeh strani. Ta pa je mogoča le ob strpnem odnosu in v dobro otrok usmerjeni komunikaciji med staršema. Veliko poguma in moči je potrebno, da se presodijo stvari takšne, kakršne so, in da se vidi resnično vedenje, tudi z drugega zornega kota (partnerjevega). Osebna prizadetost in občutki krivde, želja po maščevanju in kaznovanju, sram in razočaranje močno obarvajo in popačijo presojo o ravnanju drugega od staršev. Tako lahko postane tudi lastno vedenje v odnosu do otrok, čeprav morda nezavedno, način, po katerem partnerja drug drugega »kaznujeta« – vse pa se zlomi na otroku, ki okameni, zmeden med obema. Velikonočni čas je čas globoke teme, preizkušenj, izdajstva, krivice in smrti. Je čas velikih sprememb, potrebnih, da bi se rodilo Novo življenje. Resnično ljubiti, pomeni želeči srečo drugemu, nevezano na nas same. To je brezpogojna ljubezen, ki je najbolj znana v odnosu mati-otrok. (Tega se je dobro spomniti tudi, ko se otroci osamosvajajo in nas zapuščajo.) Zrela ljubezen se ne ravna po načelu:

»Ljubil te bom, če me boš ti ljubila; tvoja ljubezen je pogoj za mojo!«, temveč:

»Ljubim te, ker ne morem drugače! Lahko, da mi nobeno tvoje ravnanje ne bodo všeč, in vendar te ljubim!«
Torej je treba zbrati moč in sprejeti, kadar srce (ali kaj drugega) odpelje partnerja stran od nas. To sicer ne zmanjša bolečine ločitve in odhajajočega ne odreši starševskih dolžnosti! Na začetku je veliko težav, bolečine in prizadetosti zaradi partnerjevega/roditeljevega odhoda ... Lahko pa za vaše in nadaljnje življenje otrok to postane začetek nove poti, polne nepričakovanih izzivov in priložnosti:

**Dve poti sta se razhajali v rumenem gozdu
In žal mi je bilo, da nisem mogel prehoditi obeh.
Popotnik le ene poti sem dolgo stal
In zrl v daljavo, kolikor daleč je neslo oko ...
Čeprav sem vedel, kako pot se k poti vije,
Sem dvomil, ali se bom še kdaj vrnil.
Vzdihujoč bom o tem pripovedoval
Nekje čez mnogo mnogo let:
Dve poti sta se v gozdu razšli in jaz,
Jaz sem izbral manj izhojeno,
In to je bilo tako pomembno. (Robert Frost)**

Poskusite iz velikonočne skrivnosti črpati moč in trenutni življenjski položaj vzeti kot priložnost, da stopate po novih in drugačnih poteh, ki obljublajo Novo življenje.

Poiščite tiste male stvari, ki vas osrečujejo, in skrbite, da boste sami, predvsem pa da bodo otroci videli vašo usmerjenost naprej v življenje – da se ne oklepate žalosti (čeprav je nekaj časa opravičeno imela svoj prostor), maščevanja in preteklosti. Dovolj ste jokali, da so solze doslej že izprale masko žalosti z vašega lica. Pokažite otrokom nasmejan obraz in s svojim ravnanjem izpričajte, da se zavedate, da življenje ni, kar si želimo ali pričakujemo, da bo, in da prevzimate odgovornost za način, kako se z njim spopadate. Življenje je neskončno polno presenečenj in čudes. Življenje je zdaj in tukaj! Je sosledje enkratnih, neponovljivih izkušenj. In sami ste prvi in najpomembnejši vzor in popotnica v življenje za svoje otroke. Ali bi zmogli poskusiti?

**Kjer obstaja navezanost, obstaja tudi neresničnost.
Kajti resničnost je sprememba
in upirati se spremembi,
pomeni živeti v neresničnosti ...
Biti sprejemljiv za lepoto spreminjanja,
pomeni odpreti vrata uma v tisto,
kar je resnično, v tisto, kar je večno. (H. Beusekom)**

Veselo velikonočno izkušnjo vam želim in z Lučjo blagoslovljene Poti, ki se odpirajo pred vami!